三字經

SAN ZI JING

Manju nikan hergen-i kamcime suhe san ze ging ni bithe

Manuscrit BNF Mandchou 42

Le Classique des Trois Caractères, Classique Trimétrique ou San Zi Jing (Chinois Traditionnel: 三字經; Chinois Simplifié: 三字经 pinyin: *Sānzìjīng*) est un des Classiques Chinois . Il a probablement été écrit au XIIIème siècle sous la dynastie des Song et attribué à Wang Yinglin : 王應麟 .C'est un ouvrage destinée à l'enseignement des jeunes enfants à la maison. Les mots sont regroupés par trois afin de faciliter leur mémorisation.

Text

ilan hergen ging (Manchu transliteration)	三字□ (Chinese)	**Sān Zì Jīng** (Pinyin)
niyalma tuktande banin daci sain	人之初 性本善	rén zhī chū, xìng běn shàn
banin ishunde hanci tacin ishunde goro	性相近 习相远	xìng xiàng jìn, xí xiāng yuǎn
unenggi taciburakv oci banin uthai gurimbi	苟不教 性乃迁	gǒu bú jiào, xìng nǎi qiān
tacibure doro hing serengge wesihun	教之道 贵以专	jiāo zhī dào, guì yǐ zhuān
seibeni mengd zi I emu abaki de sonjome tenebi	昔孟母 择邻处	xī mèng mǔ, zé lín chù
jui tacirakv ofi tehe I sirge be lashalahabi	子不学 断机抒	zǐ bù xué, duàn jī shū
deo yan xan de urgan I hacin bifi	窦燕山 有义方	dòu yàn shān, yǒu yì fāng
sunja jui be tacibure jakade gebu yooni algihabi	教五子 名俱扬	jiāo wǔ zǐ, míng jù yáng
ujufi taciburakv oci amai endebukv	养不教 父之过	yǎng bú jiāo, fù zhī guò
taciburede cira akv oci sefui banuhun	教不严 师之惰	jiào bú yán, shī zhī duò
Ugen tacirakvngge giyanggan de sakv	子不学 非所宜	zǐ bù xué, fēi suǒ yí
ajigan de tacirakv oci sakda de ainambi	幼不学 老何为	yòu bù xué, lǎo hé wéi
gu be colirakv oci tetun banjinarakv	玉不琢 不成器	yù bù zuó, bù chéng qì
niyalma tacirakv ofi jurgan be sarakv	人不学 不知义	rén bù xué, bùzhī yì
jui oho niyalma jing asihan I fonde	为人子 方少时	wéirén zǐ, fāng shào shí
sefu gucu de hajila dorolou yangse be urebu	亲师友 学礼仪	qīn shī yǒu, xué lǐyí
hvwang siyang uyun se de sengtefun wejeme mutehebi	香九龄 能温席	xiāng jiǔ líng, néng wēn xí
niyalma de hiyooxunlara be ejeci acambi	孝于亲 所当执	xiào yú qīn, suǒ dāng zhí
kung zung buin sede xulhe be anahynjame bahanabi	融四岁 能让梨	róng sì suì, néng ràng lí

ahvn de deocilere be neneme saci acambi	弟于长 宜先知	dì yú zhǎng, yí xiānzhī
hiyooxun deocire be uju tuware donjire be ilhi	首孝悌 次见闻	shǒu xiào tì, cì jiànwén
tere ton be sat ere xu be eje	知某数 识某文	zhī mǒu shù, shí mǒu wén
emu ci juwan juwan ci tanggv ombi	一而十 十而百	yī ér shí, shí ér bǎi
tanggv ci minggan minggan ci tumen ombi	百而千 千而万	bǎi ér qiān, qiān ér wàn
ilan erdemu serengge abka na niyalma	三才者 天地人	sān cái zhě, tiāndì rén
ilan erden serengge xun biya usiha	三光者 日月星	sān guāng zhě, rì yuè xīng
ilan hexen serengge ejen amba I jurgan	三纲者 君臣义	sān gāng zhě, jūn chén yì
ama jui haji eigen sargan I ijishvn	父子亲 夫妇顺	fù zǐ qīn, fūfù shùn
niyengniyeri juwari bolori bolori tuweri	曰春夏 曰秋冬	yuē chūn xià, yuē qiū dōng
ere duin forgon forgoxorongge mohon akv	此四时 运不穷	cǐ sì shí, yùn bù qióng
julergi amargi wargi dergi serengge	曰南北 曰西东	yuē nánběi, yuē xī dōng
ere duin dere delimba de acabumbi	此四方 应呼中	cǐ sìfāng, yīng hū zhōng
muke tuwa sere moo aisin bon serengge	曰水火 木金土	yuē shuǐhuǒ, mù jīn tǔ
ere sunja feten ton be da arambi	此五行 应乎数	cǐ wǔ xíng, yīng hū shù
gosin jurgan dorolon mergen akdun serengge	曰仁义 礼智信	yuē rén yì, lǐ zhì xìn
ere sunja enteheme farfabuci ojorakv	此五常 不容紊	cǐ wǔ cháng, bù róng wěn
handu xuxu turi maigen ira fisihe	稻粱菽 麦黍稷	dào liáng shú, mài shǔ jì
ere ninggun hacin jeku niyalma jeterengge	此六谷 人所食	cǐ liù gǔ, rén suǒ shí
morin ihan honin coko indahvn ulgiyan	马牛羊 鸡犬豕	mǎ niú yáng, jī quǎn shǐ
ere ninggun hacin ujima niyalma ujirengge	此六畜 人所饲	cǐ liù chù, rén suǒ sì
urgun jili sere gasacun sengguwecun sere	曰喜怒 曰哀惧	yuē xǐ nù, yuē āi jù
hairara ubiyara buyerengge nadan hacin I gvnin yongkiyaha	爱恶欲 七情具	ài wù yù, qī qíng jù
hoto boihon suko moo wehe aisin	匏土革 木石金	páo tǔ gé, mù shí jīn
sirge jai cuse moo ere jakvn mudan inu	丝与竹 乃八音	sī yǔ zhú, nǎi bā yīn
da mafa unggu mafa banin mafa	高曾祖 父而身	gāo zēngzǔ, fù ér shēn
beyeci jui juici omolo	身而子 子而孙	shēn ér zǐ, zǐ ér sūn
jui omolo ci komolo domolo de isitara	自子孙 至玄曾	zì zǐsūn, zhì xuán céng
ere uyun uksun niyalma ciktan ombi	乃九族 人之伦	nǎi jiǔ zú, rén zhī lún
ama jui I baili sargan dahasahun eigen	父子恩 夫妇从	fù zǐ ēn, fūfù cóng
ahvn oci senggi me deo oci gungnecuke	兄则友 弟则恭	xiōng zé yǒu, dì zé gōng
ungga asihan giyangga gucu gargan sain	长幼序 友与朋	zhǎng yòu xù, yǒu yǔ péng
ejen oci ginggun amban oci tondo	君则敬 臣则忠	jūn zé jìng, chén zé zhōng
ere juwan jurgan uherilerengge niyalma	此十义 人所同	cǐ shí yì, rén suǒ tóng
yaya juse tacibure de urunakv sibkime giyangna	凡训蒙 须讲究	fán xùn mēng, xū jiǎngjiū
yaya juse tacibure de urunakv sibkime giyang na	详训诂 明句读	xiáng xùngū, míng jù dú
tacire urse de urunakv tuktan bi	为学者 必有初	wèi xuézhě, bì yǒu chū
ajige tacikv wajiha manggi sy xu bithe de isinambi	小学终 至四书	xiǎoxué zhōng, zhì sì shū
luwen yu serengge orin fiyelen	论语者 二十篇	lùn yǔ zhě, èrshí piān
geren sabisa sain gisun be ejehebi	群弟子 记善言	qún dìzǐ, jì shàn yán
dasara teksilere ci necin taifin de isibuhabi	自修齐 至平治	zìxiū qí, zhì píng zhì
xi gukuhe manggi cun cio be deribuhebi	诗既亡 春秋作	shī jì wáng, chūnqiū zuò
jalan siran be kimci duben deribun be sa	考世系 知终始	kǎo shìxì, zhī zhōng shǐ

tang hiya be dailafi gurun I colo xang sehe	汤伐夏 国号商	tāng fá xià, guó hào shāng
jakvn tanggv aniya ofi umesi goro goidaha	八百载 最长久	bā bǎi zǎi, zuì chángjiǔ
agvrahajun de amuran xurdeme gisurere be wesihun obuha	逞干戈 尚游说	chěng gāngē, shàng yóu shuō
sunja etenggi nadan kiyangkiyan tucikebi	五霸强 七雄出	wǔ bà qiáng, qī xióng chū
juwe jalan ulafi cu han temxehe	传二世 楚汉争	zhuàn èr shì, chǔ hàn zhēng
gao dzu mukdehe manggi han gurun I doro Be ilibuha	高祖兴 汉业建	gāo zǔ xìng, hàn yè jiàn
liyang gurun be mukiyebuhe manggi gurun Be teni halaha	梁灭之 国乃改	liáng miè zhī, guó nǎi gǎi
suduri be hvlara urse yargiyan kooli be kimci	读史者 考实录	dú shǐ zhě, kǎo shí lù
angga be hvla mujilen de eje	口而诵 心而惟	kǒu ér sòng, xīn ér wéi
tere hafan tehe bime tacire be kemuni kicehebi	彼既仕 学且勤	bǐ jì shì, xué qiě qín
funiyehe be mulu de akiyama suifun I suksaha Be tohombi	头悬梁 锥刺股	tóu xuán liáng, zhuī cì gǔ
gvwa taciburakv bime beye jobome kicehebi	彼不教 自勤苦	bǐ bú jiāo, zì qín kǔ
orho unuha weihe de lakiyahangga	如负薪 如挂角	rú fù xīn, rú guà jiǎo
bete udu suilacibe kemuni teng seme girkvhabi	身虽劳 犹苦卓	shēn suī láo, yóu kǔ zhuó
suweni ajige juse doigvde gvnici acambi	尔小生 宜早思	ěr xiǎo shēng, yí zǎo sī
tere mutebuhe be dahame geren ferguweme	彼既成 众称异	bǐ jì chéng, zhòng chèng yì
terei sure ulhisu be niyalma ferguwecuke seme maktahabi	彼颖悟 人称奇	xiè dào yùn, néng yǒng yín
siye doo yvn xi irgebume mutehebi	谢道韫 能咏吟	xiè dào yùn, néng yǒng yín
ferguwecuke jui seme tukiyefi jeng dzi hafan obuhabi	举神童 作正字	jǔ shéntóng, zuò zhèng zì
suweni ajigan de tacirengge hvsutuleme isibuci ombi	尔幼学 勉而致	ěr yòu xué, miǎn ér zhì
faxxan urse inu erei adali	有为者 亦若是	yǒuwéi zhě, yì ruòshì
indahvn dobori tuwakiyame coko elde be hvlambi	犬守夜 鸡司晨	quǎn shǒuyè, jī sī chén
unenggi tacirakv oci adarame niyalma oci ombi	苟不学 曷为人	gǒu bù xué, hé wéirén
niyalma tacirakv oci jaka de isirakv	人不学 不如物	rén bù xué, bùrú wù
ajigan de tacifi ciksika de yabu	幼儿学 壮而行	yòu'ér xué, zhuàng ér xíng
dergi oci ejen de akvmbu fejergi oci irgen be gosi	上致君 下泽民	shàng zhì jūn, xià zé mín
gebu maktacun be algimbume ama eme be iletule	扬名声 显父母	yángmíng shēng, xiǎn fùmǔ
bi jui be taciburengge damu emu ging ni bithe	我教子 唯一经	wǒ jiào zǐ, wéiyī jīng
kicebe de gung bi efin de tusa ak	勤有功 戏无益	qín yǒu gōng, xì wú yì